

5

A Társaság

30

Vészharang búg a part felett,
Az ólmos angol ég alatt.
Ma újra erre szállanak
Nagy, idegen gépmadarak.

Hajóink halálba suhannak
A tájtékozó vizek felett
... S Ypern körül van Tommy Jenkins,
S nem irt öt hete levelet ...

Farkas Imre

BRACHFELD F.

Ő császári és apostoli királyi
felsége kamarai szállító. **
Csász. és kir. udvari szállító

Beérkezett ujdonságok!
Férfi színes ingszövetek,
eső- és utcai felöltők.
Legujabb szabásu öltö-
nyök, télikabátok, stb. mérték után.

Budapest, Dorottya-u. 1. Gizella-tér sarok

AMERICAN SHOE
BUDAPEST, IV.

COMPANY LTD.
KIGYÓ-TÉR 1.

V., DOROTTYA-U. 5-7.

ERZSÉBET-KÖRUT 47.

A felséges kir. család több tagjának, ugyszinte a leg-
magasabb hatóságok, előljáróságok, intézetek stb. szál-
lítója,

KAUCSUK ÉS FÉMBÉLYEGZŐGYÁR
VÉSŐ-MŰINTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA

TINTNER J. E. BUDAPEST
IV., KIGYÓ-TÉR 5. :: TELEFON: 70-66

Rácz Dániel

*Budapest,
IV., Kigyó-utca 2.*

LOHR MÁRIA · KRONFUSZ

Gyár és fő-üzlet: Budapest,
VIII., Baross-utca
85.

A főváros első és legrégebb
csipketisztító-, vegytisztító és
kelmefestőgyári intézete ala-
pítva 1867. évben

Telefon József 2-37
Fiókok: II., Fő-utca
27., IV., Eskü-ut 6,
Kecskeméti-utca 14,
VI., Andrássy-ut 16,
VI., Teréz-körut 39
V., Harmincad-u. 4,
VIII., József-körut 2

HECKENAST GUSZTÁV

ZONGORATERMEI
Budapest, Gizella-tér 2

DÖRR
IBACH
WERNER
ZONGORÁK

egyedüli képviselte.

Alapított
1865.

HUBERT J. E.

ELSŐ MAGYAR
PEZSGŐ-GYÁR
POZSONYBAN

GENTRY CLUB

kapható minden nagyobb üzletben

Alapított 1825-ben

TÖRLEY

A Társaság

SZÉPIRODALMI ÉS KRITIKAI HETILAP

A PARK-KLUB, AZ URI-KLUB, A GOLF-KLUB, A MAGYAR UNIO-KLUB ÉS A POZSONYI URI-KLUB HIVATALOS LAPJA

FŐSZERKESZTŐ: DOBAY ISTVÁN DR. – TÁRSSZERKESZTŐ: SZÉNÁSY SÁNDOR DR. EGYETEMI MAGÁNTANÁR.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, RITZ-SZÁLLÓ. – TELEFONSZÁM: 60-88.

II. évf.
5-dik szám.

Előfizetési árak: egy évre 18 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor. Egyes szám ára 40 fill.

Budapest,
1915 febr. 4.

HORTHY SZABOLCS.

Az alagi pályától, a hol először lett legendás a Horthy Szabolcs neve, a novo-radomszki temető egy-szerű sírjáig, mely a hazája védelmében elesett hős hu-szártiszt fölött domborul, — alig husz esztendő. Életnek kevés, munkás-ságnak azonban, kivált az olyan munkásságnak, me-lyet ez a szerényen, fel-tűnés nélkül dolgozó egész ember végzett, bőven ele-gendő arra, hogy nevét örökre felejthetetlené és egyformán becsültté tegye minden generációk ma-gyarjai előtt.

A passzionátus ifju urlovas, a ki a Geiszt-istálló fekete-vörös dresz-szében annyi szép győ-zelmet aratott, mihelyt arra-valónak érezte magát, fiatal erővel, fiatal ambi-cióval állott a közügyek szolgálatába. De fiatalsá-gát meghazudtolta az az igaz bölcsesség, az a min-denre gondosan figyelő tapintat, a mely szívében élt, gondolkozásában meg-nyilvánult és cselekedetei-ben vezére volt. Ez a bölcs munkásság, ez a példás közéleti szereplés növesztette évről-évre alakját s tette nagyobbá az iránta való tisztelet és szeretet érzéseit. És a mikor mint főispán Jásznagykunszolnok vármegye köz-igazgatásának élére állt, öt esztendőn keresztül disze, büszkesége, ereje lett az ősi törvényhatóságnak. E rövid nekrológ keretében lehetetlen volna felsorolni Horthy Szabolcsnak a főispáni székhelyen szerzett érdemeit, meg-

örökitette azokat a nemes vármegye január 20-án tartott gyásközgyűlésében, a melyen Kürty Albert alispán, Baghy Béla, Almássy Imre gróf dr. és Gorove László méltatták szép szavakkal és az igaz fájdalom őszinte érzésével mindazt, a mit a dicső halállal elköltözött férfiú a me-gyéért tett s a mit a megye benne elvesztett.

Horthy Szabolcs.

földön, utolsó gondolata is bizonyára a miénk volt. A mi gondolatunk, a mi bús emlékezésünk pedig az övé, a tiszta szívű katonáé, a kit haló porában áldunk s a kinek hősi emléke lelkünkben örök időkig élni fog.

Mi, a társadalmi ese-mények krónikásai e nagy idők véres forogtatáiban Isten alázatos, hívő gyer-mekét, a király hős kato-náját s a haza hű fiát gyászoljuk benne. Igazi gáncs és félelem nélkül való lovag volt Horthy Szabolcs. — Egyházának buzgó fia, vitézi virtussal ékeskedő huszár, izzó lelkű, csupa-szív magyar hazafi. Ez az izzó lélek, ez a honi földért dobogó szív ellenállhatatlan parancs-zóval küldte a csataterre. És ő elment barátainak kérése, ellenzése dacára, elment, mert nem tudott itthonmaradni. A lelkiis-merete nem engedte, hogy civilruhában dolgozzon akkor, a mikor a vörös ördögök csillogó kardja kozákfejek fölött táncol. És elment, küzdött, harcolt és meghalt a hazáért. Ott Gácsország hófödte síkján érte el az ellenség gyilkos fegyvere s a mikor ha-záját imádó szive utol-sót dobbant az idegen

DER KAISER.

Der Kaiser . . . Nem is mondják ki a nevét. Császár ugyan van több is, de A Császár: csak II. Vilmos. Béke idején is többet beszéltek és irtak róla, mint bármely uralkodóról és a császár adott is okot rá, hogy beszéljenek felőle. Hol dicsérték, hol gáncsolták. Dicsérték, mint a német faj legkiválóbb képviselőjét, mint a német kereskedelem legkitünőbb ügynökét, mint a német hadsereg legjobb katonáját. — Mindezekért azonban gáncsolták is. Kritizálták elhamarkodott beszédei miatt, csúfolták, a mikor zenét komponált, a mikor képet festett, a mikor operát rendezett. A császár se a dicsérettel, se a kritikával nem törődött, hanem ment tovább a maga útján. Uralkodásának huszonöt esztendeje alatt Németország olyan fejlődést ért el az ipar, kereskedelem, tudomány és művészet terén, a milyenről álmodni sem mert volna azelőtt. A német haderő a világ legnagyobb, legjobb hadereje lett. Számban felülmúlja talán az orosz, de erőben a német a legelső. S

minden polgári és katonai aktivitás mögött ott állott a császár: szóval és tettel, kritikával és dicsérettel. Tíz egész ember munkáját végezte egymaga s az idők megmutatták azt is, hogy jól végezte.

Ma ismét a német császár áll az események középpontjában. Az orosz cárról mindenki tudja, hogy tehetetlen báb néhány embernek s talán a szent szinódusnak a kezében. A francia köztársasági elnök hivatalnok csupán, az angol királynak pedig béke idején is kevés szava van, háboruban még kevesebb. Ferenc József császárnak és királynak nagy a hatalma, de Ferenc József öreg ember már. Ferenc József azonban bizhatik önmagában, mert bizik a hadseregben, a hadsereg vezéreiben és hűséges szövetségeseiben, Vilmos császárban. Benne biznak a néme-

tek is, benne bizik a német hadsereg is s a mi mindennél fontosabb, a miben egyedül áll a hadviselő országok uralkodói között: bizik önmagában is.

Vilmos császár ma a német és osztrák-magyar hadak igazi fővezére. A hadműveletek középpontjában Vilmos császár áll. Az ő genialitása, törhetetlen akaratereje ad lendületet a vezérek tetteinek, övé az iniciativa és ő veszi magára a hibákért való felelősséget is. Azt beszéli a krónika, hogy *Moltke* tábornok szabadko-

zott, a mikor a császár a német vezérkar főnökévé akarta kinevezni. Az uralkodó azzal vetett véget a szabadkozásnak:

— Békében jó lesz Ön is vezérkari főnöknek, háboruban pedig ugyis én leszek a fővezér.

A magyar nemzet mindig csodálattal viseltetett Vilmos császár személye iránt. Még ma is fülünkben cseng az a gyönyörű pohárköszöntő, a mit a millenniumi ünnepek alkalmával a budai várpalotában a magyar nemzetre mondott. Most pedig még jobban csodáljuk a hűségéért, oroszláni bátorságáért s a német hadseregért, a melynek ő legelső és

legjobb katonája. Ebben a hadseregben épp úgy bizunk mint a magunkéban, Vilmos császárban pedig jobban bizunk, mint a vezérek bármelyikében. Ha Ferenc Ferdinánd élne, ma ők ketten intéznék a háborút s talán Európa sorsát. A végzet azonban úgy akarta, hogy Ferenc Ferdinánd halála adjon okot a nagy konflagrációnak. Az európai háborúnak ki kellett törnie, mert az orosz csak okot keresett telhetetlen étvágyának a kielégítésére, Franciaország pedig csak szövetségeseket, hogy boszuját Németországon kitölthesse. A kettős monarchia és Németország nyolc ellenséges hatalommal folytat élet-halál harcot, de a számbeli túlsúly nem sokat jelent olyan hadsereggel szemben, mint a milyen a magyar és a német s olyan nagy és kimagasló ve-

zérrel szemben, mint a milyen Vilmos császár, a németek legnagyobb uralkodója.

Az amerikai lapok most uton és utfélen rágalmazták Vilmos császárt. Az amerikai publicisták tollát megméltelyezte az angol befolyás és a mai lapokban hasztalan keressük a császár hű portréját. Kezünkbe került azonban a «Fra» című folyóirat júniusi száma és ebben éppen a császárról ír Elbert Hubbard, az amerikai bölcs.

»Gyakran halljuk, hogy Vilmos császárt a *Hadur* néven emlegetik — írja Hubbard. — Az igazság az, hogy a császár nem katona elsősorban. Elsősorban üzletember ő és csak másodsorban katona. Nagy közigazdász, érdeklí mindazoknak a dolgoknak a gyártása és eladása, a melyek a civilizált ember jólétéhez szükségesek.

A közigazdász tőkét, gazdaságot teremt. A császár azon van, hogy népe jól táplálkozzék, jól öltözzék, tisztességes lakásban lakják. Beszédei, melyeket mezőgazdasági, gyáripari és pénzügyi kérdésekben mondott, egyszerűek, világosak, a józan észhez szólnak. Bajnoka a nevelésnek, iparnak, takarékoságnak. És különösen tudja becsülni a hirdetés értékét.

Ha a császár összevész a fiai egyikével, a közönség mindig a császár verzióját hallja legelőször. Nemrég, mikor a császár egyik fia rossz fát tett a tűzre, az

atyja elfogatta és bezáratta. Ugyanakkor a közönséget is informálta az esetről. Nem várta meg, hogy az elleneségei tegyék meg ezt a szolgálatot neki. És az a tény, hogy a császár még a saját fiait sem védi meg a büntetéstől, ha a törvényt megsértik, minden német polgárt még erősebben a császárhoz fűzött.»

Elbert Hubbard így irt a császárról a háboru kitörése előtt. Hogy most miképpen ir róla, nem tudjuk, mert annyi csalódás ért már bennünket hasonló tekintetben, hogy félünk az ő inkonzekvenciájától is.

Pedig a császár ma is az, a ki a háboru előtt volt, csak éppen még nagyobb ember, mint a milyennek gondoltuk.

Legendás rajongás, tisztelet, becsület övezte fenkölt alakját már a békében is, de a mióta eldőrdült az első ágyu Elzászban, a mióta a német fegyver végigszántott Belgium földjén, népének rajongása imádatá, szövetségeseinek tisztelete hódolattá nőtt II. Vilmos személye iránt. Ötvenhatodik születésnapjára háboru zajában is ünneppé avatták Berlinben, Bécsben, Budapesten egyaránt. S a létért, a becsületért folytatott világraszóló küzdelem élén ott áll a németek ura és császára nemcsak mint rettenthetlen katona, hanem mint emberismerő bölcs, a ki tudja, hogy nemzetének nagy harcát nemcsak karddal, hanem szívvvel is kell vezérelni s a ki éppen ezért rendületlenül bizhatik igaz ügyének diadalában. Sz.

Joachim porosz kir. herceg.

Adalbert porosz kir. herceg.

FÖLDRENGÉS.

Irtta ABONYI ÁRPÁD.

I.

Kitavaszkodván március végére az idő, a garnizon útegei megkezdték a szokásos sártaposást. A nyugalmas téli kényelem és lágy — polgári kedvességü — csend helyett ez fölöttébb zajos és harcias munka. A föld oda-künn a mezőkön és dombokon már puha, nyirkos, bőven ontja a párát, gyorsan tolja kifelé a füvek zöld fejcskéjét és mindenfelé el van borítva a frissen fakadó új élet illatával. Nem telik bele tíz perc és az ország-utról a mezőkre kanyarodó üteg kerekei majdnem kül-
lőig dagasztanak a jó finom nyir-
kos sárban. Hat nehéz ló huzza az ágyuk sok mázsás súlyát, — hamar kihabzik bőrük az átmelegedett szerszám alatt, cimpáik tágulva nyelik a levegőt, de minden becsületes igyekezetük hiába-
való: valamennyi kerék belereked a nagyszerű sárba.

A százados ur messze az üteg előtt lovagolt és már fennjárt valahol a »feleki« erdő alatt, honnan igen szép perspektíva nyílt a városra, — midőn a vidám természetű, füttyös Scholtz hadnagy végre utol-
érte és jelentette

nek, hogy baj van odalenn az üteggel — se előre az ágyukkal, se hátra, — mit tegyenek?

— Pihentetni kell a lovakat, azután fel kell jönni ide az erdő alá.

— Nem maradhatnánk lenn?

— Nem.

Ez a »nem« olyan hegyes volt, hogy szinte szurt. A hadnagy meghökkenve tekintett a századosra, gyorsan szalutált, azután visszalovagolt az üteghez és ropant furcsának találta a dolgot. Sőt jócskán értelmetlennek is. A mára előirt munkát odalenn is elvégezhették volna, — egyszerű célzasi gyakorlatról volt szó, melyért nem érdemes fölkapaszkodni az erdő alá. Miért követeli tehát az egyébként nagyon humánus ütegpáncsnok, hogy agyonhajszolják a lovakat és megkínózzák az embereket?

A fiatal kanonir gyanakodva csóválta fejét. El-
döntötte, hogy mivel ok nélkül semmi sincs, a százados szurós »nem«-jének is okvetlenül meg van a maga oka. Csak tudná — mi?

Mielőtt tovább adta volna a parancsot az őrmes-
ternek, tekintete az ütegnél szolgáló önkéntes-káplár arcára tévedt. Csinos fiú volt az önkéntes, előkelő család — pénzes — ivadéka, sok felette nobiles kocsmai »kutyaütés« pezsgős főrendezője és a mi fő: jó katona, kemény kanonir, vakmerő lovas. De még ennél is többet ért, hogy elsőrendű kedvence volt a mindenható tüzér-alezredesnek, a ki bejáratos volt családjához. És

még ennél is sokkal többet ért, hogy mindent tudott, a mi a városban történt: diszkrét és nem diszkrét titkot, pletykát, hazugságot, ráfogást, mesét és rágalmat, mely bujkálva kering a társaságokban, és káprázatos tökélyteléssel tud össze-
verekedni a való-
sággal.

— Pista...
gyere csak ide!

Távolabb lovagolt a pihenő ütegtől, majd a nyomában poroszkáló önkénteshez fordulva át-
szólt hozzá a nyereg-
ből.

— Ember,
te mindent tudsz.
Nem tudnád meg-

mondani, miért akar felnyomorítani az »öreg« az erdő alá?

A mindentudó fiatal ember elnevette magát.

— Azért, mert le akar kémlelni a városra. Onnan az erdő alól agyongukkerezheti a sétatér mellett levő Verzár-féle házat is, a hol lakik.

— Hát aztán?

— Meg a hol a felesége lakik.

— Tudom, de hát aztán?

— A bűbajos bécsi baba, aki mindnyájatok fejét a puderes skatulyáiban tartja... stb. És a kít az alezredes ur is meg szokott néha látogatni stb. stb... a mig mi idekünn számázkodunk az üteggel... schluss! Mert mindig ez a mi elátkozott ütegünk csavarog legmesszebb a várostól. Miért? Ezt könnyen kiássa a kutya...

A cs. és kir. 1. sz. huszárezred önkéntes iskolája Nagyváradon. Felső sor balról jobbra: kisteleki báró Lévay Tibor, Laykauf Gábor, Lapka Lajos, magyarcsékei Korda István, dapsai Dapsy Béla, Kludik Miklós. Alsó sor balról jobbra: dapsai Dapsy Árpád, Lindi Szabó Béla, báró Gutmann Henrik zászlós, az önkéntes iskola vezetője (négy unoka-
testvérével együtt most harctéren teljesít szolgálatot) szárhegyi Ferencz Kálmán, pa-
zonyi Elek Tibor.

Fekete csapatok a francia hadsereg szolgálatában.

— Te! Ez roppant kényes és harapós kutya.

— Az. De csak az öregünknek, meg az alezredes urnak. Ha megeszik egymást, bizonyos, hogy nem az alezredes urért fogok bögni. Csunyaság, amit csinál... s főleg, a hogyan csinálja.

— So... de csinálja-e?

Az önkéntes elfintorította arcát, azután hátraintett fejével a város felé.

— Eredj és nézd meg.

— Szaladok... dörmögte a hadnagy.

— Ha ott kapod a bájos bécsi baba mellett az alezredes urat, fizetsz öt üveg promontorit, ha nem kapod ott — én nyergelek le öt üveg Pommeryt. Tetszik?

— Nem tetszik.

— Busulsz, hadnagy ur — ingerkedett mosolyogva az önkéntes — mert nem te vagy az alezredes ur helyén a bájos bécsi baba mellett, de hát az ilyen három édes »b« betűs bájos bécsi babáknak izléstelensége némi mélykor határtalan. Ez is többre becsüli a száraz zsemlet a frissnél. Mi közünk hozzá?

— Sajnálom az öregünket.

— Én már intézkedtem, hogy meg legyen boszulva.

— Te?

— Ugy van! Igen meleg imát küldtem az Ur-

istenhez, hogy rázza meg alattunk ezt a sáros földet és sújtsa poklokra a bűnösöket. Hadd rotyogjanak ott lenni a forró szurokban... amen.

— Eredj, bolond.

— Semmi bolond! Az ilyen nagyszerű liliom ártatlanságot, mint a milyen én vagyok, az Uristen mindig meghallgatja. Áll az öt üveg?

— Erre igen. Legalább iszom egyet... válaszolta a hadnagy.

II.

Elvégre, csakugyan mi közük hozzá, hogy mi történik, vagy mi nem történik a Verzár-féle ház első emeletén a bájos bécsi baba és a tulságosan vigyázatlannak látszó alezredes között, aki csunya ugyan, mint egy mord pavián, de veszedelmes is, mint egy pavián, és nem sajnálja a pénzt. Terjedelmes birtoka Bécs közepében és egy sörgyára Pilsenben bőven ontották az ara-

FÁJÓS LÁBAKRA ajánlja készítményeit
GERŐ ADOLF FIA ortopéd cipész-mester
 Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. Telefon 15-05.

nyat, mellyel a hiu és okosan pénzsóvár kincstári hölgyek között titkos cserekereskedést űzött... vagy űzni látszott. Bizonyosat nem tudott senki. Inkorrektéségen sohasem kapták rajta. Könnyen meglehet ennél fogva az is, hogy a feje fölött keringő illatos szóbeszéd nem egyéb rágalomnál.

Scholtz hadnagy visszalovagolt az üteghez és néhány perc múlva »fölszedette a horgonyokat.« Megkezdődött a sártaposás az erdő felé. Piszok munka volt, de végre kellett hajtani, ha mindjárt beledöglük is a huszonnégy ló, meg a harminchat ember. A kanonirok egyébként elég jókedvüen tolták — szép lassan — az ágyukat fölfelé. A munka nehéz, de legalább elmarad a gyakorlat. Mire fölérkeznek az erdőhöz, elmúlik tiz óra is.

Aminthogy el is mult.

Midőn az üteg végre fölkinlódott az erdő alá, fél-tizenegy óra volt. A százados tokjába taszította vissza látszövét, mellyel eddig a város felé kémlelt és pihenőt adott az izzadó legénységnek.

— Rast!

Ezt a kellemes parancsot oly indulatos hangon lökte oda, hogy még a legmaflább oláh köztüzérnek is föltűnt. »Ba Zeu... valjon mi lelhet a don kapitánt?«

Az önkéntes most Scholtz hadnagy felé csippentett a szemeivel.

— Nos? kérdezte gyorsan a hadnagy.

— Ugy látszik, hogy a Verzár-féle házba bement valaki és a százados ur talán ráismert. Hopp!... Nézd csak, mekkorát vágott a lóva fejére... Ezt a disznóságot eddig sohasem cselekedte.

— Haza kellene vágatnia...

— Ebbe beletelnék egy óra is... A teremtésit ennek a sáros világnak! Nem büntethet itt idejében senki, csak az Uristen. Ennélfogva tehát még egy meleg imát transzferálok fel az Atyauristenhez, hogy rázza meg a bünösök alatt ezt a ronda földet... Ohó!... Mi ez?

Az önkéntes fölkiáltott, meg is ragadta a kantárt — lóva azonban majdnem nyilegyenesen ágaskodott a levegőbe, és levetette hátáról a fiut.

S azután egy szempillantás alatt fejvesztett kavarodás támadt. A következő pillanatban már lenn hevert Scholtz hadnagy is és nyomban utána az ütegparrancsnokot is levetette a lóva. Az ágyuk elé fogott állatok prüszkölve, horkolva, ágaskodva iparkodtak kiszabadulni a hámból. A legénység esze nélkül kapkodott ide-oda, hogy megfékezze a rémült állatokat, melyek nyihogva rángatták az erős hámot, belefároltak oldalvást a protzkaszniba, az ágyutalpakba, s eközben hol az egyik vágódott el a földön, hol a másik.

— Mozog a föld!... hallatszott a rémült kiáltozás.

Amelyik ló elbirta szakítani a hámot, az nekirohant az erdőnek, de ott hátrahorkant a mozgó fák előtt és megint csak visszaroht a többiekhez. A százados, a hadnagy, az önkéntes lóva örült iramban vágatott erre-arra a mezőn, azután vissza... s megálltak reszkető inakkal az üteg többi lóva mellett. A hatodik-hetedik percben összeroppanó sziklakövekéhez hasonló moraj gördült végig a föld mélységében s nyomban

utána oly heves lökés következett, hogy az állatok egy része térdre esett, s elterültek a földön a tűzerek közül is tizen-tizenketten. A rémület elérte tetőpontját. Nincs bátor ember a világon, kinek szívet a megmozduló föld el ne tudná tölteni gyávasággal. Ez a legnagyobb félelem. A tehetetlenségnek, a kicsinységnek, a nyomorúságos emberi törpeségnek siralmas bizonyossága melyben nincs semmi a szégyenből: gyáva önmegadás az utolsó percig.

Ez a perc ugylátszik végre elkövetkezett, mert az utolsó heves lökés után a föld borzongása egyszerre megszűnt.

Halálsáppadt arcok bámultak egymásra.

A legszálásabb tűzérlegények arcáról is eltűnt minden csepp nyoma a vérnek. Szemeik tágra meredve, riadtan várták, hogy mi fog most történni. Senki sem tudta, mit csináljon. Senki sem mert megmozdulni. Senki sem beszélt. A nyelv kiszáradt és beledagadt a szájba. Fülük a teljes megsemmisülés fagyos suhanását hallotta és érzéketlenné vált tagjaikban megbénult minden ideg.

Két ló nyihogott fájdalomában a földön. Mind a kettőnek el volt törve a lába. Valamelyik ellódult ágyulafetta ütötte le őket és zuzta szét bokájukat. Ott vergődött a két szerencsétlen pára az ágyukerek mellett.

Elsőnek az üteg őrmestere tért magához. Megrázta deres fejét, mintha valamely mámoros álomból iparkodott volna kijózanodni, majd lehajolt a béna állatokhoz, megsimogatta őket. Azután benyúlt szép csendesen a köpönyege alá, kikapcsolta a revolverét és közvetlen közelből mind a két lovat halántékon lötte.

A lövések döreje valamennyire magához térítette az embereket.

A százados bólított — jól van, legalább nem kinlódnak tovább. Majd lovára kapaszkodott s halk hangon odaszól a mozdulni kezdő legénységnek:

— Aufprotzen... hazamegyünk

Perczel György és Perczel Miklós a déli harctéren.

Pusztulás Lille-ben.

III.

Több szó nem esett. A tüzekek befogták a lovakat, mindenki elfoglalta helyét s kikerülve az agyonlőtt állatok hulláját, egyetlen hangot sem ejtve indultak a százados után, ki mellére horgasztott fejjel, lépésben lovagolt tovább az üteg élén, a nélkül, hogy a távolban fel-tünező városra csak egyszer is ránézett volna. Mozdulatlan, egykedvű, sáppadt arccal lovagolt végig a mezőn és kanyarodott ki az országútra.

Ott már dübörögve haladtak és ütköztek tengelyeikhez a sulyos ágyukerekek, de az embereket ezek a jól ismert hangok sem tudták fölrázni a kábultságból. Mintha mindenki a részegséget követő bágyadt álomsággal küzdött volna. A félelem még ott remegett az arcokon. Egy-egy ijedt szempár még vissza-visszanézett az erdő felé, a hol a rémület rettentő perceit át-szenvedte.

Scholtz hadnagy és az önkéntes egymás mellett poroszkáltak az üteg legvégén.

Egyik sem akart az ütegarancsnok közelében lenni és nem igen törődtek egymással sem.

Háromnegyed tizenkettőkor végre rákanyarodott az üteg arra az utra, mely a város végén a sétatér mellett vezetett a messzire eső kaszárnya felé. Ide már hallani lehetett a lármát, a jajveszékelést, a tűzoltók éles sípjeleit és érezni lehetett az égő házak füstjét. Valahol a főtér táján dühöngött a tűzvész, mely a földrengés nyomában támadt. A sétatér már tele volt menekültekkel, butor, ágynemű, házieszköz hevert garmadában össze-vissza.

A százados tovább vezette az üteget.

Midőn befordult az ágyukkal a sétatér külső útjára, csákányütések, láрма, kiáltozás kavargott zürzavaros kaoszbán a levegőben. Mentési munka folyt egy óriási romhalmaz körül, mely másfél órával ezelőtt még kétemeletes bérpalota volt. Az volt a Verzár-féle ház, melynek első emeletén a százados lakott. A rengeteg

romhalmaz porfelhőkbe volt burkolva, s hol itt tört ki belőle a láng, hol ott.

A sebesülteket hordágyakon vitték odább, a halottakat egymás mellé a fűbe.

Az üteg élén lovagló százados kilenc halottat látott a fűben egysorjában. Sáppadt arcán azonban nem mozdult semmi. Mintha nem pusztult volna el az ő otthona is. Szemei rátévedtek a halottakra... egyenként... külön-külön megnézte őket... s miközben egy gyalogsági főhadnagy hozzáietett s veritékkel, porral belepett homlokát törölgetve, valamit hadart neki a sulyos csapásról meg a részvétről, meg a szörnyű szerencsétlenségről, melybe bele kell nyugodni... megpillantott két rettenetesen eltorzított emberi holttestet egymás mellé fektetve a fűre: a feleségét és az alezredest.

Főlemelkedett a nyeregben, odabámult a két összeégett, véres tetemre, azután visszaereszkedett a nyeregbe és elfordította a tekintetét. Szája szélén és szemeiben megjelent valami kegyetlen undor, mely egész torkáig felkiváncozott és fojtogatta... de csak bölintott a fejével és szóltanul lovagolt tovább az üteg élén a kaszárnya felé.

Az önkéntes most közelebb lovagolt Scholtz hadnaghoz s miközben visszanézett az egymás mellett heverő két hullára, odasugta neki:

- Elvesztetted volna az öt üveg promontorit...
- El... — mormogta halkán a hadnagy.

Alapítva 1862.

GUENDET CONSTANT

svájci órás

Budapest, IV., Kigýó-tér 5. szám.

Az órás szakmát felölélő összes zseb-, nipp-, fali- stb. órák raktára. :: :: ::

KARCSATTÓRÁK. JAVÍTÁSOK. KATONAÓRÁK.

Dr. Hodossy Gedeon és felesége a Vörös kereszt szolgálatában.

SZERENÁD.

Ha letépnék minden rózsaszálat,
És egyszer oda hinteném eléd,
S az álmatlan csöndes éjszakáknak
Sóhaját megértenéd,
Ha véresre csókolnám a csipkét,
A mi ruhádról kis kezedhez ért, —
Oda hajolnál-e halkán hozzám
Az én esengő bus szerelmeméért?

Volna-e csókod soha el nem csókolt?
Örökkétartó, — azt higgyem, megöl, —
Lágyánomló hajad fátyolával
Elfödne-e a világ elől?
Rég elfojtott forró ölelésem
Hagynád-e halálostétlen?
— Vagy elmennél, mint dus királynő
Mellettem némán, észrevétlen? . . .

Bányai Zoltán.

TÜZÉR-TEMETÉS.

Ott élt s aludt az ágyu mellett,
Verte vihar, csókolta nap . . .
— Feküdjék már le, kapitány ur!
— Ne félts fiam! — szólt s ott maradt.

Hat vad csatán, veszélybe', vérbe'
Ő vivta ki a diadalt.
— Előre hát! . . . s a hetediknek
Gyilkos tüzébe belehalt . . .

Temetéséhez ütegeből
Alkottak diszkiséretet;
Halk indulót játszott a banda,
A brigadéros könnyezett.

Aztán harsant kemény vezényszó
S mint katonás bucsuztató:
A roppant völgy komor magányán
Átbömbölt harsány ágyuszó.

Visszhangja tompán felmorajlott
Ugy hömpölygött a légen át, —
A banda meg rázendítette
A Gotterhalte dallamát.

Vigyázz! . . . Ledobban minden ember.
És zug a dal a völgy felett . . .
A szegény halott kapitány ur
Fekvőhelyén fölreszketett;

Kihült szívéhez leviharzott
A méltóságos gyász-zene, —
Fáradt csontjait megzörrenti
S haptákban megy a sir felc . . .

Endrődi Béla

ESŐK HULLÁSA.

Hogy' hull az eső . . . Mindig csak eső . . .
Hűs, fázós, fáradt.
Hogy' szállnak, szállnak . . . Sötéten szállnak
A felhő-szárnyak.

Hogy' hull az eső! . . . Piros véreső . . .
S hülnek az ajkak . . .
Hülnek az ajkak, a melyek nemrég
Vigan kacagtak.

S hogy' hull az eső . . . Sűrű könyeső . . .
Sápadt orcákról,
Mint ködös ősszel az éji harmat
Bús violákról . . .

M. Radich Jolán.

KUBELIK=EST.

Ragyogó toalettben ékeskedő szép asszonyok, mosolygó arcu, nevető szemű fiatal leányok, frakkos urak, és valami szokatlan, szinte ünnepi áhítat a Zeneakadémia csillogó nagytermében: ez a külső képe a Kubelik=estnek, mely erkölcsi és anyagi sikerben egyaránt méltó bevezetője volt a *Szövetségi hangversenysorozat* művészi ciklusának. Az előzményeit, a keletkezésének történetét már elmondtuk, most az a főadatunk, hogy beszámoljunk erről a felejthetetlenül szép szereplői és közönsége révén egyaránt kimagasló társadalmi eseményről olvasóinknak.

Nem mindennapi, bátran mondhatjuk: a maga nemében egyedülálló szenzációval kezdődött az est. Tisza István gróftól frakkban, fehér nyakkendővel a hangversenyterem dobogóján látni és hallani: ehhez világháború kellett, hogy részünk legyen benne. E nagy idők legnagyobb magyarja, ki honfiszivének minden dobbanásával, lángelkének minden gondolatával nemzete javának él, az igazi nagyur finomságával, az igazi kultur ember tapintatával meg tudta érteni, hogy ez az az óra, a mikor nem mint politikus, nem mint államférfi, hanem mint az ország első embere szólhat az ország első közönségéhez, a mikor a közvetlenség erejével egy mondatával többet mondhat a szíveknek, mint hasábos intervjúk keretében. A miniszterelnök beszéde mindennél autentikusabb megokolása volt a kulturális élet zavartalan, minden aggódástól mentes folytonosságának, hatásával megnyugtató, logikájával fölemelő, lendületével lelkesítő, magasztos uvertürje a jótékony nagyszabású művészi vállalkozásának. A művészet kultuszát protegálta Tisza István gróf akkor, a mikor a muzsák mostohagyermeként, hallgatva huzódnak félre a hadak istenének dörgő haragjától s a mikor a tétova gyengeség csak félve meri megsimogatni halavány arcukat, hogy mosolygásra bécezzék őket s megszólaltassa némaságukat. Ennek a tétovaságnak, ennek a gyengeségnek adott biztos erőt a miniszterelnök beszéde s a főváros legintelligensebb pub-

likuma, mely tudja, hogy milyen hitele és sulya van Tisza szavának, a komoly csöndben is ujjongó örömmel ébredt büszke tudatára, hogy a mi dicső fegyvereink zajában nem kell hallgatniok a muzsáknak, sőt ellenkezően: égisz erő szárnyalással zenghetik dalukat, a törhetetlen hit, az igaz ügyért élő reménység dalát. És a szeretetét. A legfönségesebb szeretetét, mely emberi szíven teremhet, mely több a szülő, több a gyermek

iránt érzett szeretetnél, több a szerelemnél: a hon szerelem isteni himnuszát. A ki hallotta ezt a beszédet, még gondolatban sem lehet többé pesszímista, egy pillanatig sem kételkedhetik benne, hogy a *fenyegetett nemzeti létünkért, fenyegetett függetlenségünkért, megháborított békességünkért és megirigyelt fejlődésünkért* vívott nagy küzdelem Isten segítségével diadallal ér véget.

A taps csak formáság volt, mely a miniszterelnök beszédét honorálta, az igazi köszönet a szívek hálája volt Tisza István iránt.

A művészi műsort Kubelik Ján nyitotta meg Mozart egy hálátlan hegedüversenyével. Csak a boszorkányos technikájú cseh maesztro engedhette meg magának, hogy ezzel a nehéz, fárasztó koncertdarabbal lépjen a budapesti közönség elé. Voltak, a kik indiszpozícióról beszéltek ennél az első számnál: ezek a nagyképüsködők, a kik — talán, hogy a zenesmökkoknak is legyen min rágódnok — a kákán is csomót keresve, boncolgatták a mester játékát. Az igazság pedig az, hogy Kubelik fokozni akarván a sikerét, műsorának minden egyes számával nagyobb hatásra épített. A Paganini-koncertet már elragadó könnyedséggel, a Bach-darabot viharos tetszés mellett játszotta, Huby csárdajelenetét pedig — mely a hangverseny befejező száma volt — olyan gyönyörűen adta elő, hogy a tizenöt év előtt

Gróf Tisza István Berlinben, a főhadiszállásra való utja alkalmából.

elő, hogy a tizenöt év előtt

Elesett hőseink

nevének megörökítő díszes emléktáblák, templomok vagy középületek falaira, hazai márványból 50 kor.-tól feljebb, köztuterekre és temetőkre állítandó emlékoszlopok 150 kor.-tól feljebb. Megrendelhetők: „KULATAR“ művészeti sarkókiállítás, Budapest, VIII., Köztemető-ut 4. szám alatt.

A límanowai országuton : Darvassy Lajos huszárfhdgy felv.
A trónörökös megszemléli a límanowai csatateret Hunyady László gróf automobilján.

debütáló Kubelik csodás varázsával bilincselte le közön-
ségét.

Az egyre fokozódó siker forró levegőjében önkén-
telenül is eszünkbe jutott egy kedves jó ismerősünk, egy
minden nemesért önfeláldozóan buzgólkodó honleány,
a kinek nem kis része volt a Kubelik=est megcsinálásá-
ban. *Návay* Lenkére gondolunk, a ki ismert szerénysé-
gével minden föltűnés nélkül agitált Kubelik=ért s a ki
személyes összeköttetései révén elsőnek szerezte meg a
maestro ígéretét a budapesti jótékony cél segítésére.
Nem lehetett köztünk a hangversenyteremben, de azért
bizonyára ő örült legjobban, hogy régi, kedves terve
valóra vált.

A Kubelik=számok között mutatkozott be *Nádasdi-
Baán* Achillesné, a magyar királyi Operaház legújabb
tagja, a kit első műintézetünk vezetősége a háboru alatt
szerződtetett tagjai sorába. Már maga ez a körülmény
nagy reményeket fűzött a fiatal énekesnő első nyilvános
szerepléséhez s jóleső meglepéssel konstatalhatjuk,
hogy *Nádasdi=Baán=né* minden reményt valóra váltott.
Bársonyosabb, melegebben csengő hangot keveset hallot-
tunk. Középső hangjai csodálatosan szépek, orgánumá-
nak megragadó varázsa van, előadásának bája és izlése
minden kritikát kiáll. Decens finomsággal előadott olasz
dalával már nyert ügye volt a kényes közönség előtt,
a *Messenger=dallal*, *A Remete csengetyüje* egy pajzánul
kedves áriájával pedig, mely utóbbiban már magas hang-
jai is bátran szárnyaltak, tomboló sikert aratott. A
szünni nem akaró tapsviharra a zogorakiséretet mesteri
avatottságával ellátó *Dienzl Oszkár Liliomszál* című

dalát énekelte el ráadásul, mely után szinte elementáris
erővel nyilvánult meg a közönség tetszése. Sok virágot
is kapott a szerencsés debütáns, a kire az előjelekből
ítélve, ragyogó művész=karrier vár. *Nádasdi=Baán* Achil-
lesné nyeresége a magyar Operának és büszkesége
Maleczkyné=nak, a kinek kitűnő iskolájából indult el az
énekművészet hódolójának meghódítására.

Tizenegy óra felé ért véget a fényes sikerű kon-
cert. A fagyos téli éjszakában egy gyönyörű művészt
emléke kísért el bennünket, mely annál jólesőbb volt,
mert tudtuk, hogy melegének sugara messze ér — a
bánat, a nyomor, a szomorúság hideg falai közé.

A *Lónyay* Sándorné minden szépre és minden jóra
kész agilitása, mely a háboru kezdete óta pihenés nélkül
a jótékonyág szolgálatába szegődött s a megállapított
program egyaránt kellő garancia rá, hogy a *Szövetségi
hangversenysorozat* ciklusa iránt mindvégig meleg érde-
klődés fog megnyilvánulni s hogy a nagyszabású művészi
vállalkozás mindenben eléri célját. *Körmendy Viktor.*

SCHUCH L. UTÓDAI
EDLÁUER G. ÉS SZLÁVIK IV. KER., KIGYÓ-UTCA 4.

KÜLÖNLEGESSÉGEK DISZMŰÁRUKBAN. BŐR-, BRONZ-,
EZÜST- ÉS ARANYBÓL. UJDONSÁGOK KÉZITÁSKÁKBAN.

Angol tüzérség hóviharban az Yser mellett.

HÓCSATA.

Irta FINTA SÁNDOR.

A divatos, zöld szalonban a nyegle gavallér vitte a szót. A pompás, kettős karosszéken hátradőlve ugyan csak bókolt elegáns vizávjának, a kinek háziasszonyi érényeit már ebéd alatt is mély tisztelettel csodálta.

A háziasszony a faluba zárt urihölgyek szokása szerint örült a vidám vendégnek s maga is összeszedte, megragyogtatta azt a sok finom szót, elmés kifejezést, a miket a cselédjei között bizony nem igen használhattott. A férj sokkal inkább a munka embere volt, sem hogy csinos szavakon szerette volna tornáztatni gondolatait. A vasárnapjait is inkább arravalónak tartotta, hogy pihenjen, nyugalmasan egyék, szivarozzék és a munkásokkal való kiabálás után végre hallgathasson. Szótlanul üldögélt a másik sarokban s azon gondolkodott, hogyan is lehet annyi ostobaságot összebeszélni, a mennyit az ebéd alatt és feketekávé mellett a vendégtől hallott.

Az asszony azonban élvezte a szép szavak erejét, a melyek fölemelték a lelkét és az igazi élet pompájának verőfényével sugarazzák tele. A lüktető életü világhoz csak a könyvek, az újságok kapcsolták s rajongva délgette álmaival azokat a könnyed pletykákat, a melyek erről az életről vallottak intimitásokat. Az ura volt a józan termőföld, a gavallér a finom virág, a mely kóborló szellők enyelgetésétől szépül, frissül. A gavallér udvarlása láthatóan vidámitotta is, pirba gyúlt az arca rózsája s tüzet kapott a szeme csöndes szelidsége.

A férj nyugalma is sugarat vetett ez a verőfény,

ébredésre csiklandozta nemtörődömségét és féltékeny figyelemmel fordult a beszélgetők felé, a kik — úgy látszott — egészen megfélelkeztek róla. Boszantotta egy kicsit a dolog, annál inkább is, mert a sok bolondságba sehogysem tudott beleelegyedni. Végre is fölkészülődött és odaszólt a vendégéhez:

— Talán sétálhatnánk egy kicsit a parkban!

A beszélgetők zavarodottan rebbentek föl s kissé kelletlenül felelték az igent. A csipős, tiszta levegő azonban újra fölvidámitotta őket. Az asszony egy óvatos pillanatban hógolyót gyurt s a gyanutlan vendég télibátjára huppantotta. Kacagás és hadikészülődés volt a válasz s a két fiatal teremtés fürgén hajszolva, kergette egymást a tiszta hó fehér pázsitján. A délutáni napfényben vakítóan ragyogott a sok hólabda s a ruhájuk hamarosan tele lett fehér foltokkal. Olyanok voltak a komor fenyők alatt, mint két bohó gyerek, a kiknek a vigáság játékain kívül más céljuk nincs.

A férj boszusan lépdelt utánuk és a tarlott faágakat szemlélte, a melyek között ugribugri sármányok és tengelicék csacsogtak. Arra gondolt, hogy még több ma-

**BRITANNIA
SZÁLLODA**
TÉLIKERT-ÉTTERME
Budapest, Teréz-körut 39.

Zamatos magyar konyha. — Az előkelő társaság kedvenc helye. — Toll Jancsi nemzeti zenekara muzikál.
NEMÉNY BÉLA VENDÉGLŐS.

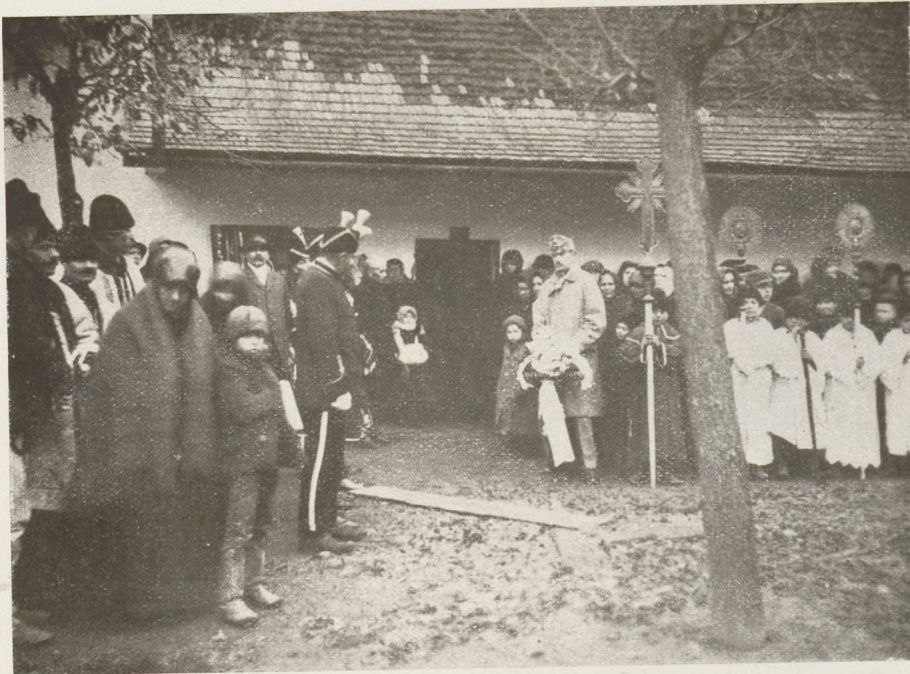
dárházikót kell föl-
rakatnia, mert
mindig nagyobb a
vendégsereg.

A fiatalok
ezalatt fölfedezték
valamelyik béres-
gyerek szánkóját.
Ujjongva ült rá az
asszony s a ké-
nyes gavallér ga-
llopszni kezdett
az édes teherrel
a park tekergő
utain. Az asszony
kacagva dirigálta
a park szélén ka-
nyargó patakocska
mellé, a hol siko-
sabb volt az ut
s a *paripa* ugyan-

csak bukdácsol, a mi persze még mulatságosabb volt.

Csaknem egyidőben értek a férjjel együtt a karsu
hidacskához, a hol kipirulva torpantak meg s az asszony
vidáman szórta tele gavallérja lázasra gyult arcát egy
tenyérnyi hó porával. De csak talán azért, hogy illatos, kis
zsebkendőjét a havas archoz emelhesse becéző ciróga-
tásra, mialatt hosszan egybekapcsolódott a tekintetük s
mintha láthatatlanul is csókolóztak volna . . .

A fiu aztán — talán hogy visszaadja a kölcsönt —
szintén belemarkolt a lisztfinomságu,
hideg hóba s olyan gyöngéd mozdu-
lattal szórta az asszony felé, a hogy
a minisztráló gyerek a tömjénfüstöt
az oltár előtt. Az apró hószemek
csillagai megvillantak a nap tüzén s
gyémántporként ragyogtak az asszony
karsu alakján, a mely igazán tün-
dérinek látszott a szivárványos fátyol
mögött. A fiu gyönyörködve szórta
feléje az újabb csillagözönt s szerel-
mes tekintettel imádta a finom szép-
ségű asszonyt, a ki csak mosolyogni
tudott a boldog, szerelmes játék alatt.
De aztán látta, hogy az ura kedvetlen
s hogy bizonyára bántja ez a bizal-
mas pajtáskodás. Azon gondolkozott,
hogyan vonhatná őt is a játékba.
Bizalmasan simult hozzá, meleg tekin-
tettel kérdezte tőle, min törli megint
a fejét. A férj közlékeny lett és buz-
gón kezdte magyarázni a vendégnek
a madárvédelmet, a melyet már évek

Papp Ragány László felv.
Katonatemetés Vingán. Gróf Gyürky Lászlóné kórháza.

fák között s a fenyves előtt fehér!ő tisztáson hóbástyát
kezdett építeni s vizálló keztyűjében fűgén forgatta, ido-
mitotta a hólapdákat a jövevények számára, a kiket várat-
lanul ért a támadás.

Az asszony kacagott szüntelenül és nem irgalma-
zott az ellenségnek. A két férfi nevetve ugrált a golyók
elől, a kemény kalapjukat azonban még sem menthették
meg. A pompásan célozó kis kacsó hamarosan, Tell
Vilmoshoz méltó ügyességgel röpitette le mind a kettőt.

A harcot a férfiak is megkezd-
ték és hamarosan visszafeltek a tá-
madónak, a kinek különben is fogytán
lévén a municiója, első dolga volt
energikusan tiltakozni az udvariatlan
tulerő ellen. A férj beleszeretett a já-
tékba és nem tágitott, az udvarló
azonban készségesen pártolt át a biz-
tos bástya mögé, a hol mégis csak
védett helyen gyönyörködhetik az
asszonyka tüzes, játékos kedvében.

A fegyverszünet nem sokáig
tartott. A férj fölényesen mosolygott
az ellenfél készülődéseire s nyugodtan
várta be az első golyókat, a melye-
ket sűrűn küldött feléje a gavallér.
Rendületlenül állt a helyén s a támadó
annál inkább is nehezen találta, pedig
az asszony erősen biztatta nagyobb
ügyeskedésre.

A férj mosolyogva nézte buz-
gólkodásukat, mint a ki biztos a maga
dolgában. Mikor aztán az ifju hős a ke-

zombori Rónay Béla, az északi harctéren meg-
sebesült, egy galíciai városka kórházában
ápolták.

zére huppantott egy csomó havat s az asszony gunyosan kacagott fel a sikerre, a jéghideg érintésre riadtan ébredt föl nyugalmából s elszánt komolysággal kezdte meg a csatát. Most már dönteni akart: Ki az erősebb? Mintha az egész harc a legszebb diadalért, az asszony megbecsüléséért, csodálatáért, szerelméért folya. Betolakodott egy ember nyugodt életük sáncaiba és rabolni akar.

— Hohó! várjunk csak!

Hihetetlen lázzal markolta a tapadó havat s kemény öklével jegesre sajtolta. Először a bástyát bombázta s nem törődött a fehér sebekkel, a melyek lassankint beborították.

A győzelem hamar a javára fordult. Lövedékei zizzelve surolták le a védőfalról az omló hótömeget, a mely a mögéje buvók nyakába zudult. A gavallér a kellemetlen zuhagra kényesen ugrott föl s a férj, mintha csak ezt várta volna, diadalmas kegyetlenséggel halmozta el dobásaival, a melyek biztosan találták s hátrálásra kényszerítették a gyöngye ellenfelet.

Görgy Arisztid 13-as huszárönkéntes hősiessé elszánt viselkedéseért a kis és nagy vitézségi érmet kapta.

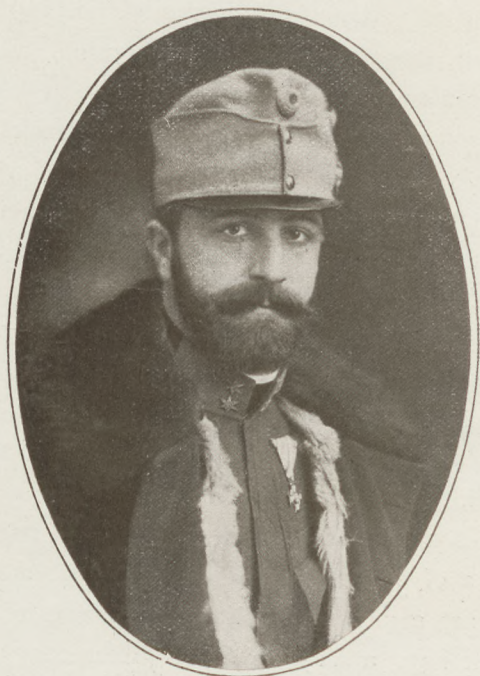
Az asszonyt fölvidámitotta a váratlan fordulat s bűnbánó átpártolással maga is hatalmas hótömeget sózott a gyáva fegyvertársra, a kit végül is megfutamított az árulás.

A házaspár ujjongva hajszolta a futó ellenséget a tágas mezőn s a győzők mámorával kergette a biztos csapdába, a fenyők közé. A menekülő egyenesen odarohant.

Ott aztán az ágak még inkább behavazták s tehetetlenül állt meg üldözői előtt, a kik csak kacagni tudtak rajta.

Mennyi diadal, mennyi büszke lesajnálás volt ebben! A férj a boldog hős öntudatával füzte karjára a vidám, pajkos asszonyt, a ki egészen megfélekedett a megcsufolt szalon-gavallérról. Most már csak az erős férfit látta, a ki legyőzte a másikat. Mámoros lelkesedéssel, hajtotta kipirult

arcát a férje izmos vállához s a mint a póruljárt lovagra pillantott, dicsekedve ragyogta a tekintete, hogy mégis csak külömb ember az ő hatalmas, erős, szerelmes, szép ura.

Bárá Mattyasovszky Zoltán a harctéren szerzett betegségéből felépülve újra hadba vonult.

Bárá Mattyasovszky Zoltánné, Rudnyánszky Magda.

AZ ELJÖVENDŐ DIVATRÓL.

Havazásnak és ródlispórtinak dacára tavaszi sejtetem fog el. A napsugaras déli séta szebb jövődövel biztat, szebb jövődövel, melynek jönnie kell és a mely elhozza magával a világ békességét.

Annyi szó esett már a magyar nő okos áldozatkészségéről, hogy az én gyenge szavam is hivalkodás nélkül belezenghet a kórusba. Büszkén mondhatjuk, hogy egyetlen iparág se sinylette oly kevéssé a háborut, mint azok, a melyek a női divattal kapcsolatosak. Ez nem paradoxon, nem érv hiúságunk mellett, mert nem cifra esti öltözékek kerültek ki a műhelyből, hanem annál számosabb kosztüm, házi- és munkaruha. Soha ennyi kötény nem fogyott, soha ennyi ruha hóban, fagyban tönkre nem ment.

Bármily bizonyossággal várjuk a bajok fokozatos elapadását, mégis számolnunk kell vele, hogy ezt az irányzatot akarja követni a divat jó darab ideig. Beláthatatlan hónapokon át dominál majd még a kosztüm. Csodálatos, hogy a háboru, mely annyi köteléket kiméltetlenül széttépett, meglehetősen érintetlenül hagyta a nagy divatközösséget. Még a teljesen semleges Amerika asszonyai is — divatszükségletükben jórészt Európára lévén utalva — kénytelenek a kosztümöt egyedül lehetséges öltözéknek elfogadni és viselni, mert bár a nemzeti speciális izlések kölcsönös és termékenyítő hatása közvetlenül szünetel, kell hogy legyen egynémely titokzatos közös forrás. Itt is, ott is — jobb házakban — találkozhattunk ruhadarabokkal, melyeknek jötte-mente örökre kifürkészhetetlen fog maradni, de én Istenem, — miért kellene megakadályozni — ilyen ártatlan természetű kémkedést?

Annyi kiviláglík az elejtett szavakból, hogy a csíkos lesz a legközelebbi hetekre várható divat. Lehet, hogy a töméntelen gyász- és sötét kelmét ellensúlyozandó ezeknek enyhítésére, lehet hogy pusztá véletlenségéből, de tagadhatatlan, hogy csíkos a viselet. Talán mert ráuntunk a tavalyi mindenféle kockásra, talán mert a hangulatunknak megfelelőbb, mert egyszerűbb — de ugy lesz. A csíkos sokféle változatban: világosban, sötétben, kelmében és selyemben. E puritánabb életmód legalább is a teljes béke helyreálltáig kiszorítja a szokásos délutáni vagy a mint mondani szokás: féltoalettet és ezt a legteljesebb mértékben pótolja a selyemkosztümmel.

E kosztüm két fajtáját, — a délelőtti a délutánitól — inkább az anyagban, mint az elkészítésben való különbség határoolja el. Ez is, az is meglehetősen

Stutterheim Stefánia
a bécsi jótékonyág terén tevékeny érdemeket szerzett.

testhezálló, a télitől elütően félhosszu, dudoros kabáttal indul s ugyancsak dudoros és — képzeljék-e csodát! — négy méter terjedelmű aljban folytatódik. Ha nem oly szavahihető cég, mint a milyen itt Budapesten az *Árva* és *Társ* divatháza (és bizonyára több más is) garantálná ez újítást, magam sem hinném, hogy mi, a kik tavaly ilyenkor a szűk szoknyára és kis lábra esküdtünk, ily változáson eshetünk át. Csakugyan igazuk volna az újítóknak, csakugyan dámábat mutat a bő viselet?

Azt már csak bizzuk kipróbált iparosainkra, hogy nem a karcsúság rovására készül az új divat. *Teleky* Józsefné grófasszonynak, a *Vay-Zichy* grófnéknak az *Árva*-teremben készülő ruhái bizonyítják máris, hogy karcsúság és bőség a látszólagos ellentét dacára igen harmónikus összhangban lehetnek egymással. Világos, csíkos anyagból készül mindhárom — a tavasz első hirdetői.

És még egyet. A háboru kiváltotta nagy szociális érzés, a cégér nélküli jótékonyág sohasem irtja ki a nőből azt, a mi benne nőies, tehát az esztétikáját sem. A mint hogy a *Vay* Gáborné grófasszony mintaszerű magánkórháza és legujabb átmeneti kosztümje is békésen megférnek egyazon fedél alatt.

Marie.

Német katonák feltartóztatnak és visszafoglalnak egy zsákmányolt magyar gyártású **Mág.**-kocsit.

SZINHÁZ.

Isten neve volt az első szó, a mi elhangzott az ujjonnan megnyílt *Nemzeti Színházban*, s mi titokban megkorrigáltuk a Jókai hexameterait, megkönnyebbült lélekkel mondván: Hála Isten! Mert csakugyan sokáig voltunk arra kárhóztatva, hogy olcsó háborus revük összefércelt előadásain tengődjünk az igazi művészet helyett, hogy a muzsák számkivetett árváiként búsan nézzük az ország első színházának néma falait. No, de most már ne panaszkodjunk s örüljünk szívből, hogy ismét hallottuk *Jászai Marit*, *Márkus Emmát* és a többieket, a kiknek hívatott ajkairól oly szépen zeng a magyar szó.

Szemelvényes műsort állított össze az igazgatóság a megnyitó estére, a mivel az esemény ünnepi jellegét akarta demonstrálni. Zrinyi esküjét hallottuk *Bakó* nemes pátoszában, a komor *Aiszkülös*-tragédiát, a *Heten Téba ellen*-t láttuk *Ivánfi* mesteri rendezésében. Fenségesen szép ez a dráma nálunk. Az ember szinte nem tudja, miben gyönyörködjék inkább: a *Rákosi* Jenő erővel teljes fordításában-e, vagy a szereplők megragadó játékában. Nekünk *Márkus* Emma tetszett legjobban, ez a csodás asszony, a ki legjelentéktelenebb szavát is a szívével mondja. *Jászai* Mari megrázó ereje, *Paulay* Erzsí és *Várady* Aranka nemes fájdalma, *Beregi* Oszkár szavaló virtuozitása tökéletessé tették *Aiszkülös* darabját.

A *Bánk-bán* és a *Wallenstein* tábora egy-egy részletében gyönyörködtünk még a megnyitó estén, de ennél is nagyobb gyönyörűséget hoztak a következő esték, a melyeken a *Herczeg* Ferenc költői *Bizánc*-a és *Gárdonyi* Géza *Falusi verebek* című kedves, zamatos magyarságu színjátéka került előadásra. *Tóth* Imre igazgató finom érzékkel intézi e nehéz idők csöppet sem kicsinylendő műsorgondjait; az ilyen rendkívüli viszonyok mutatják meg, ki az igazán arravaló ember, hogy az ország első színházát vezesse.

A *Király-Színház* nyilvános főpróbát adott a *Nad-Mé*-ből s előkelő, meghívott közönség előtt valóságos kis fiók-premiert rendezett az új operettnak. Fényesebb diszleteket, gondosabb rendezést és kifogástalanabb kórusokat régen láttunk és hallottunk ebben a színházban. A nagy apparátust, a különös gondosságot bőven megérdemelte a zene, *Granichstäden* Bruno finom, cizellált munkája, mely melódiáinak bájával, de kivált mesteri hangszerelésével jóval fölülemelkedik a bécsi termékek átlagán. A librettóról, — melyet felerészben a zeneszerző követett el — már sokkal kevesebb jót mondhatunk. A mesét csak sejteni lehet, a bonyodalom szétfeszülő szálain útvesztőbe téved az ember. Igaz, hogy ez az utvesztő vidám, ösvényein virág nyílik, kacagás fakad és szentjános-bogárka villog a szerelmes éjszakában. *Petrás* Sári bájos művészetének egész kincsesházát pazarolja a címszerep sikerére; éneke, tánca csupa melegség, csupa tavasz. *Tisza* Karola hálás szerephez jutott egy kikapós menyecske alakításával; tánca gyújtó, elragadó. *Király* Ernőnek nem igen illik a kínai gavallér alakja, annál inkább *Rátkai* Mártonnak a kalandra éhes diplomata figurája. A premier sikere zajos volt, a ház zsufolt. (Ky).

Horváth és Halász női gyászruha-készítő vállalata Buda-
pesten, IV., Váci-utca 26. szám alatt (Párisi-utca sarok). Gyász-
ruhák négy óra alatt készíttetnek. Telefon 8-61.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kéziratot nem ad vissza a szerkesztőség.

HERONT ANTAL tüzérfőhadnagy arcképének beküldését kérjük, hogy címét lapunk kiadóhivatalával mielőbb tudatni szíveskedjék. — **L. B.-né Budapest.** Leveléből nem értjük elég világosan, milyen irányban óhajtja lapunkat igénybe venni. Félreértések elkerülése végett eleve értesítjük, hogy írásban és képben csak eredeti dolgokat közlünk. — **hó.** Nem közölhető — másutt, csak *A Társaság*-ban. — **Krizantémum.** Az igazi Éva sohasem találja meg Ádámot, éppen azért, mert — Éva. A verset egyébként nem közöljük. Tud Ön jobbat is, szebbet is, komolyabbat is. — **Noémi.** Az aforizmák közül néhányat közölni fogunk. — **Arcturus.** Ezek már sokkal jobbak. Válogatunk belőlük. — **G. J. Rimaszombat.** Kedves strófák, de mostanában annyira elhalmoznak bennünket versekkel, hogy csak nagyon jókat közlünk. Azt hisszük, kerül onnan ilyen is.

Alapítva 1830. Telefon 2-73

Guttmann A. és Fia
uri szabók

V., Zrinyi-utca 1.
Gresham-palota.

Budapest

KATONÁKNAK „**RASOL**”
nélkülözhetetlen.

Kés nélkül borotvál. Kapható drogériákban,
egyszeri használatra 8 fillérért.

Tábori csomagokat küld a készítő cég:

RASOL VEGYIPARI VÁLLALAT
Budapest, VI. ker., Eötvös-utca 33. sz. Telefon 109-53.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza
Budapest, VI. ker., Király-utca 12. szám.

SPIRITOL (SZILÁRD
SZESZ
PAPIRBAN)

EGY DARAB 36 FILLÉR ÁRBAN.

Megfelel 1/2 liter folyékony szesznek.

Főzésre, melegedésre való.

Küldjünk didergő katonáinknak a harctérre.
Zsében hordható // Kapható mindenütt.

Éjjeli szállás Przemyslben.

WINKLE NÁNDOR

kékereskedésében
íróasztalra való

fekete képeretek

nagy választékban
kaphatók.

o

Váci-utca 2

Illatszerek

Pipercikkek

Neruda Nándor

cs. és kir. udvari szállító

Budapest

Fésű és kefeáruk

IV., Kossuth Lajos-utca 10.

HOTEL STEFÁNIA, ABBÁZIA OSZTRÁK RIVIERA

A legnagyobb igényeknek megfelelően berendezve, egyes szobák és lakosztályok. — Egész éven át nyitva. Kitűnő konyha.

KOLA GRANULÉE

□ **ÖRKÉNY** □

Ideális készítmény: testi és szellemi kimerültség-nél, bágyadtságnál, fejfájás és migrénnél.

Készíti:

ÖRKÉNY HUGÓ

NAGY KRISTÓF

gyógyszertára, Budapest, IV. Váci-utca 1. Telefon 138-41.

Alapított 1791. évben.

**A Ritz
közkedvelt**

iszterme

legalkalmasabb tea-
délutánok és művész-
estélyek rendezésére
Budapest, Eötvös tér.

Női divat nagyáruház

Eisner

Budapest

IV. Calvin-tér (Kecskeméti-u. sarok)

IV. ker., Párisi-utca 3. (Koronaherceg-utca sarok)

Fióközletek:

VII., Király-utca 35. sz.

VII., Rákóczi-ut 32. sz.

II., Buda, Fő-utca 52.

Oja

A BIKSZÁDI VIZ

szerencsés vegyi összetételénél fogva hatásában felülmulja a gleichenbergi, emsi, seltersi vizeket. Ideálja a lugos-sós ásványvizeknek s igazi gyógykincs a szenvedő emberiség számára. Idült hurutos bántalmak, vesekő, angol- és görvélykór pompásan orvosolhatók

Kitünő asztalviz.

vele.

Kitünő asztalviz.

**GRAND HOTEL DES PALMES
ARCO**

Legmelegebb téli üdülőhelye Déltirolnak. Idény október—május. Legszebb fekvésű szálló. — Minden kényelem.

Nélkülözhetetlen a harctéren, kórházakban,
magánápolásban, vendéglátásnál, **vasuti vendéglőkben a hírneves vegyész-
tanárok által hivatalosan megvizsgált, kitünő ízű, folyékonyra konzervált**

“MINUTA-TEA”

melyből 1/4 literes csésze forró vízhez 1—2 evőkanállal öntünk és nyomban

kész a zamatos, rumos, cukros tea!

Tábori palack szétküldésre készen kapható 1 kor.-éri:

Lukács Sándor cukrászdában, Andrassy-ut 70. és Aréna-ut 80. Szimon István üzleteiben V., Fürdő-utca 12. Bajza-utca 16, Vilmos császár-ut 60. A Nagy Aru-
házban, Andrassy-ut Pick J., Lipót-körut 11. Kaszap Dezső, Erzsébet-körut 19.
Kertész Tódor, Szervita-tér 10. Rózsás Kálmán, Erzsébet-körut 53. Varga Sándor,
Baross-tér 20. Kertész Pál, Rákóczi-ut 40. Kirsch János, Király-utca 53. Dörfler
István, Ferenciek-tere 9. Eisner-drogéria, Andrassy-ut 35. **Budán:** Wohlmut
Adám, Battyhányi-tér 6. **Ujpest:** Pápai Gyula és Társa, Árpád-utca 54. szám.

Központi iroda: Budapest, Andrassy-ut 70. Telefon 49-15.

ARCO. Déltirol legszebb téli üdülőhelye. —
Teljesen portmentes. — A Garda-tó
közelében. — Prospektusokat az igazgatóság in-
gyen küld. Idény október. Május.

ALAPITTATOTT
1849. ÉVBEN

ÁRVAY JÁNOS ÉS TÁRSA

BUDAPEST, V., BÉCSI-UTCA 9. SZÁM

ÁRUOSZTÁLY.

CS. ÉS KIR. UDV.
KERESKEDŐK

MÉRLEGZÁRTÁIG RENDKIVÜLI ÁRLESZÁLLÍTÁS. RUHÁKRA ALKALMAS FEKETE ÉS SZINES
SELYEMSZÖVETEK, DIVATKELMÉK, BOLYHOS ÉS SIMA KELMEK, POSZTÓK, BÁRSONYOK STB.